

یافته‌های نوین در چینه‌نگاری سازند ایلام (حوضه زاگرس)

خسرو خسروتهرانی^۱، داریوش باغبانی^۲، فریده کشانی^۳ و مهدی عمرانی^{۴*}

^۱دانشگاه آزاد اسلامی، واحد علوم و تحقیقات، تهران، ایران.

^۲ مدیریت اکتشاف شرکت ملی نفت، تهران، ایران.

^۳ سازمان زمین‌شناسی و اکتشافات معدنی کشور، تهران، ایران.

تاریخ پذیرش: ۱۳۸۸/۰۶/۱۶ تاریخ دریافت: ۱۳۸۸/۰۲/۲۲

چکیده

برای مطالعه زیست‌چینه‌نگاری نهشته‌های سномانین تا کامپانین پایینی (بخش بالایی سازند سروک، سازند ایلام و بخش پایینی سازند گورپی)، برش چینه‌شناسی کوه عسلویه انتخاب شد. رسوبات مربوط به زمان‌های یاد شده شامل تناوبی از سنگ‌آهک، سنگ‌آهک روسی، دولومیت و مارن به سمترا ۱۶۲ متر است. در این برش سازند ایلام به سن سانتونین با ناپیوستگی فراسایشی (disconformity) بر روی سازند سروک و به صورت پیوسته در زیر مارن‌های سازند گورپی قرار دارد. مقطع نازک از نظر سنگواره‌های ذره بینی به دقت مورد مطالعه قرار گرفت که بر همین اساس، ۵ گونه از روزن‌بران پلاتکتونیک، ۱۶ جنس و ۹ گونه از روزن‌بران پلاتکتونیک، ۱۳ جنس و ۶ گونه از روزن‌بران بنتونیک شبه روتالیدها شناسایی شد. از میان روزن‌بران شناسایی شده، بویژه خانواده روتالیده موردن بررسی و بازنگری قرار گرفت که ۵ جنس و ۶ گونه از روزن‌بران بنتونیک شبه روتالیدها (Rotalid forms) برای نخستین بار در ایران (برش عسلویه) شناسایی شدند که عبارتند از:

Rotorbinella mesogeensis, *Rotorbinella campaniola*, *Iberorotalia reicheli*, *Calcarinella schaubi*, *Pararotalia tuberculifera* and *Pyrennerotalia longifolia* بر اساس روزن‌بران شناسایی شده، سن سازند ایلام سانتونین در نظر گرفته شد. گسترش چینه‌شناسی روزن‌بران بنتونیک در برش مورد مطالعه با زون‌های زیستی ارائه شده توسط Martinez (2007) بر اساس روزن‌بران بنتونیک شبه روتالیدها برای ناحیه پیرنه اسپانیا، مقایسه شد و بر اساس همین مقایسه چهار زون زیستی برای بخش بالایی سازند سروک و سازند ایلام معرفی شد.

کلیدواژه‌ها: سازند ایلام، چینه‌نگاری زیستی، شبه روتالیدها، ناپیوستگی فراسایشی.

E-mail: m_amravani@yahoo.com

*نویسنده مسئول: مهدی عمرانی

۱- مقدمه

قرار دارد. برای دسترسی به طاقدیس عسلویه باید از جاده آسفالته درجه یک بندر کنگان- بندر عسلویه تا محل پلیس راه و سپس از جاده آسفالته درجه دو پرک- چاهه- لامرد (که تاقدیس عسلویه را به سمت شمال قطع می‌کند) استفاده کرد. (شکل ۱)

۲- روش مطالعه

پس از مطالعه ۵۵ مقطع نازک (تهیه شده توسط مدیریت اکتشاف شرکت ملی نفت)، بر اساس فراوانی نمونه‌های شناسایی شده، نمودار زمانی (چارت رنج) رسوبات سnomانین تا کامپانین پیشین رسم شد. چینه‌نگاری زیستی رسوبات یاد شده در برش مورد مطالعه بر اساس زون‌های زیستی (1965) Wynd و (1985) Caron تعیین شد و سپس بر اساس زون‌های زیستی ارائه شده توسط Martinez (2007) بر روی روزن‌بران بنتونیک شبه روتالیدها برای ناحیه پیرنه اسپانیا، چهار زون زیستی مربوط به سnomانین میانی- پسین، سانتونین پیشین، سانتونین میانی و سانتونین پسین برای اولین بار از ایران معرفی شد. در پایان، از روزن‌بران پلاتکتونیک، بنتونیک و غیر روزن‌بران عکس تهیه شد.

۳- یادداشت سیستماتیکی

همان گونه که می‌دانیم جنس‌های خانواده روتالیده وابسته به دوران ستوزوییک هستند. جنس‌ها و گونه‌های معرفی شده در این نوشتار، حاصل مقایسه آنها با روزن‌بران شبه روتالیدها مربوط به سnomانین و سانتونین هستند که توسط Martinez (2007) برای ناحیه پیرنه اسپانیا شناسایی شده‌اند. همچنین لازم به یادآوری است که در کوه عسلویه تمام روزن‌بران بنتونیک شبه روتالید در زیر گونه پلاتکتونیک شاخص کامپانین پیشین یعنی *Globotruncanita elevata* قرار دارند.

به دلیل آن که در ناحیه فارس، سازند ایلام (وابسته به گروه بنگستان) به همراه سازند سروک مخزن مناسبی برای مواد هیدروکربوری است، از اهمیت زیادی برخوردار است. در واقع در ناحیه فارس این سازند بر روی سازند سروک پس از مخزن آسماری مهم ترین مخزن نفت ایران را می‌سازند. برش نمونه این سازند در تنگ گراب، در انتهای شمال باختری کلیر کوه اندازه‌گیری و سن آن سانتونین تا کامپانین در نظر گرفته شده است (James and Wynd, 1965). Wynd(1965) و ایندهای زیستی نهشته‌های تریاس تا پلیوسن نواحی لرستان، خوزستان و فارس را مطالعه و ضمن تشخیص ۶۶ زون زیستی برای این رسوبات، یک زون زیستی به نام (30) 22- *Algae assemblage zone* را برای سازند ایلام ناحیه فارس معرفی کرده است. Adams et al.(1967) مجموعه‌ای از ایگوستیناها را در گروه بنگستان حوضه لرستان مورد بررسی قرار داده و بر اساس جنس و گونه‌های ایگوستینا سه زیرزون (Sub Zone) را مشخص کردند. Khalili (1974) مطالعه به نسبت جامعی بر روی گروه بنگستان در جنوب و جنوب باختر ایران انجام داده و برای هر واحد کرونواستر ایگرافی یک نقشه رخساره سنگی (لیتوفاسیس) تهیه کرد و زون‌های زیستی و واحدهای یاد شده را در چاهه‌ای حفاری شده و مقاطع چینه‌شناسی با یکدیگر مقایسه کرد.

Bolz(1977, 1978) چینه‌نگاری زیستی و چهارهای دیرینه گروه بنگستان را مورد مطالعه و بررسی قرار داد و سپس تغییراتی را در ایجاد زون‌های زیستی و تفسیر چهارهای دیرینه گروه بنگستان پیشنهاد کرد. هدف از این نوشتار، مطالعه چینه‌نگاری زیستی بخش بالایی سازند سروک و سازند ایلام در برش کوه عسلویه بر اساس گسترش روزن‌بران بنتونیک است. برش کوه عسلویه با مختصات چهارهای "۷۸°۳۸' ۴۵" عرض شمالی و "۵۲° ۳۰' ۸/۹" طول خاوری در جنوب شهرستان لامرد و منطقه ویژه اقتصادی عسلویه در استان فارس

۴- چینه‌نگاری زیستی

مرز بالای آن تا نمونه شماره ASL.۲۶۰۲ در نظر گرفته شد. این زون معادل بخش پایینی زون شماره ۳۱ Wynd (۱۹۶۵) است (شکل ۳). سترای این زون ۲۹ متر است و روزنبران بتونیک همراه آن عبارتند از:

Calcarinella schaubi, Dicyclina schlumbergeri, Pseudedomia complanata, Nezzazatinella picardi, Orbitokathina cf. vonderschmitti, Rotorbinella sp., Ammobaculites sp., Miliolids and Textularids.

3. Pyrenerotalia longifolia - Orbitokathina cf. vonderschmitti ass. zone

این زیرزون زیستی با محدوده مشترک مربوط به فراوانی *Pyrenerotalia longifolia* و *Orbitokathina cf. vonderschmitti* تعیین شود. در واقع آغاز این زون با اولین ظهور *P. Longifolia* و پایان آن با آخرین حضور *Orbitokathina cf. vonderschmitti* مشخص می‌شود و سن آن ساتونین میانی است. از نظر مقایسه با زون‌های پلاتکتونیک این زون معادل بخشی از زون *Dicarinella asymmetrica* است (Martinez, 2007).

این زیستزون معادل بخش میانی زیستزون (۳۱) Wynd (۱۹۶۵) است (شکل ۳). مرز پایینی این زون نمونه شماره ASL.۲۶۰۳ و مرز بالای آن ASL.۲۶۰۷ تعیین شد. سترای این زون حدود ۸ متر است و روزنبران بتونیک همراه آن عبارتند از:

Dicyclina schlumbergeri, Pseudedomia complanata, Archaeocyclus midorientalis, Nezzazatinella picardi, Rotorbinella sp., Miliolids and Textularids.

و غیر روزنبران شناسایی شده در آن عبارتند از:

Green algae, Ostracod, Bryozoa debris and rare, Gastropod debris, Bivalve debris, Oligosteginids

4. Pyrenerotalia longifolia – Pseudedomia complanata – Archaeocyclus midorientalis ass. zone

این زون زیستی بر اساس تجمع نمونه‌های نام برده انتخاب گردیده و سن آن ساتونین میانی تا کامپانین پیشین است.

از نظر مقایسه با زون‌های پلاتکتونیک این زون معادل زون‌های زیستی *Dicarinella asymmetrica* و *Globotruncanita elevata* است (Martinez, 2007). این زون در بالاترین بخش سازند ایلام شناسایی شده و معادل بخش بالایی زون شماره ۳۱ Wynd (۱۹۶۵) است (شکل ۳). مرز پایینی این زون نمونه شماره ۸۷ BHM. و مرز بالایی آن نمونه شماره ۹۴ BHM در نظر گرفته شد. سترای این زون حدود ۲۰ متر است و روزنبران بتونیک همراه آن عبارتند از:

Pseudedomia complanata, Archaeocyclus midorientalis, Dicyclina schlumbergeri, Pararotalia tuberculifera, Rotorbinella campaniola, Rotorbinella sp. and Miliolids

و غیر روزنبران شناسایی شده در این زون عبارتند از:

Green algae and rare Echinoid debris, Gastropod debris, Bryozoa debris.

به دلیل پیدایش *Globotruncanita elevata* بالاچاله پس از آخرین حضور *Pyrenerotalia longifolia*, *Pseudedomia complanata* and *Archaeocyclus midorientalis*، سن این زون زیستی در بخش بالایی سازند ایلام ساتونین پسین تعیین شد. همان‌طور که گفته شد بر اساس فراوانی روزنبران پلاتکتونیک و مقایسه با زون‌های (Caron 1985) بخش پایینی سازند گورپی دارای

چینه‌نگاری زیستی برش مورد مطالعه بر اساس روزنبران پلاتکتونیک و بتونیک مورد بررسی قرار گرفت. برای شناسایی جنس‌ها و گونه‌های این روزنبران از Postuma, 1971; Caron, 1985; Loeblich and Tappan, 1988) استفاده شد. به طور کلی با بررسی ۵۵ مقطع نازک، ۵ جنس و ۹ گونه از روزنبران پلاتکتونیک، ۱۶ جنس و ۱۳ گونه از روزنبران بتونیک و ۸ نمونه از غیر روزنبران شناسایی شد. از میان نمونه‌های شناسایی شده، ۵ جنس و ۶ گونه از روزنبران بتونیک شبه روتالید برای اولین بار از ایران (برش مورد مطالعه) گزارش می‌شود. روزنبران پلاتکتونیک عبارتند از:

Globotruncana bulloides, Golbotruncana linneiana, Globotruncana ventricosa, Globotruncanita elevata, Marginotruncana coronata, Marginotruncana pseudolinneiana, Macroglobigerinelloides bollii, Heterohelix reussi and Heterohelix globulosa.

روزنبران بتونیک عبارتند از:

Trocholina altispira, Trocholina intermedia, Orbitolina sp., Praealveolina cretacea, Dicyclina schlumbergeri, Pseudedomia complanata, Archaeocyclus midorientalis, Nezzazatinella picardi, Miliolids, Textularids and Ammobaculites sp.

همچنین روزنبران بتونیک شبه روتالیدها که برای اولین بار از ایران معرفی می‌شوند، عبارتند از:

Rotorbinella mesogeensis, Rotorbinella campaniola, Iberorotalia reicheli, Calcarinella schaubi, Pararotalia tuberculifera and pyrenerotalia longifolia.

بر اساس روزنبران بتونیک شبه روتالیدها که توسط نگارنده و بر اساس مقایسه با زون‌های زیستی (Martinez 2007) در رسوبات سومانین و ساتونین شناسایی شد، سه زون و یک زیرزون زیستی برای این رسوبات معرفی شد که عبارتند از:

1. Rotorbinella mesogeensis total range zone

بر اساس محدوده گسترش *Rotorbinella mesogeensis* *Rotorbinella mesogeensis* انتخاب گردیده و سن آن از بخش میانی سومانین میانی تا سومانین پسین تعیین شده است. از نظر مقایسه با زون‌های پلاتکتونیک، این زون معادل زون زیستی *Rotalipora cushmani* (Martinez, 2007). این زون در بخش بالایی سازند ایلام شناسایی شده و معادل زون‌های شماره ۲۱، ۲۲ و ۲۶ است (Wynd 1965) (شکل ۳). محدوده این زون از نمونه شماره ۲۵۹۰ ASL تعیین شد.

ستراتی این زون ۵۳ متر است و روزنبران بتونیک همراه آن عبارتند از:

Trocholina altispira, Trocholina intermedia, Praealveolina cretacea, Nezzazatinella picardi, Orbitolina sp., Miliolids and Textularids.

و غیر روزنبران شناسایی شده در این زون عبارتند از:

Green algae, Gastropod debris, Bivalve debris, Bryozoans debris, Oligosteginids, ostracods and rare Echinoid debris.

2. Iberorotalia reicheli total range zone.

بر اساس محدوده گسترش *Iberorotalia reicheli* انتخاب گردیده و سن آن از بخش میانی کنایسین پسین تا ساتونین پیشین است. از نظر مقایسه با زون‌های پلاتکتونیک این زون معادل بخش بالایی زون *Dicarinella concavata* است (Martinez, 2007). مرز پایینی این زون کمی پایین‌تر از نمونه شماره ۲۵۹۱ ASL و

به سن سانتونین میانی برای بخش میانی سازند ایلام و زون زیستی *Pyrenerotalia longifolia-Pseudedomia complanata-Archaecyclus midorientalis*

به سن سانتونین پیشین برای بخش بالایی سازند ایلام معرفی شدند.

بر اساس مقایسه زون‌های ارائه شده در این نوشتار، با زون‌های (Wynd 1965) معلوم شد که زون‌های ارائه شده توسط Wynd برای سازند سروک یعنی زون‌های ۲۱، ۲۲ و ۲۶ معادل زون *Rotorbinella mesogeensis* ارائه شده توسط نگارنده هستند. در مورد سازند ایلام زون ارائه شده توسط Wynd (1965) به صورت کلی است که در این مطالعه رسوبات این سازند توسط نگارنده به سه زون زیستی مربوط به زمان‌های سانتونین پیشین، سانتونین میانی و سانتونین پیشین تقسیم شدند. بر اساس قرار گیری زون زیستی *Pyrenerotalia longifolia- Pseudedomia complanata-Archaecyclus midorientalis* در بالاترین بخش سازند ایلام و در زیر زون *Globotruncanita elevata* که معرف کامپانین پیشین است، سن سازند ایلام سانتونین در نظر گرفته شد. با توجه به نبود روزنبران شاخص تورونین و کنیاسین، مشخص شد که از نظر زمانی رسوبات تورونین و کنیاسین در این برش وجود ندارند(شکل ۳).

سپاسگزاری

در پایان نگارنده‌گان لازم می‌دانند از دوستان و کارشناسان اداره زمین‌شناسی سطح‌الارضی مدیریت اکتشاف شرکت ملي نفت صیمانه تشكیر و سپاسگزاری نمایند.

زون *Globotruncanita elevata* و به سن کامپانین پیشین در نظر گرفته شد(شکل ۲).

۵- نتیجه‌گیری

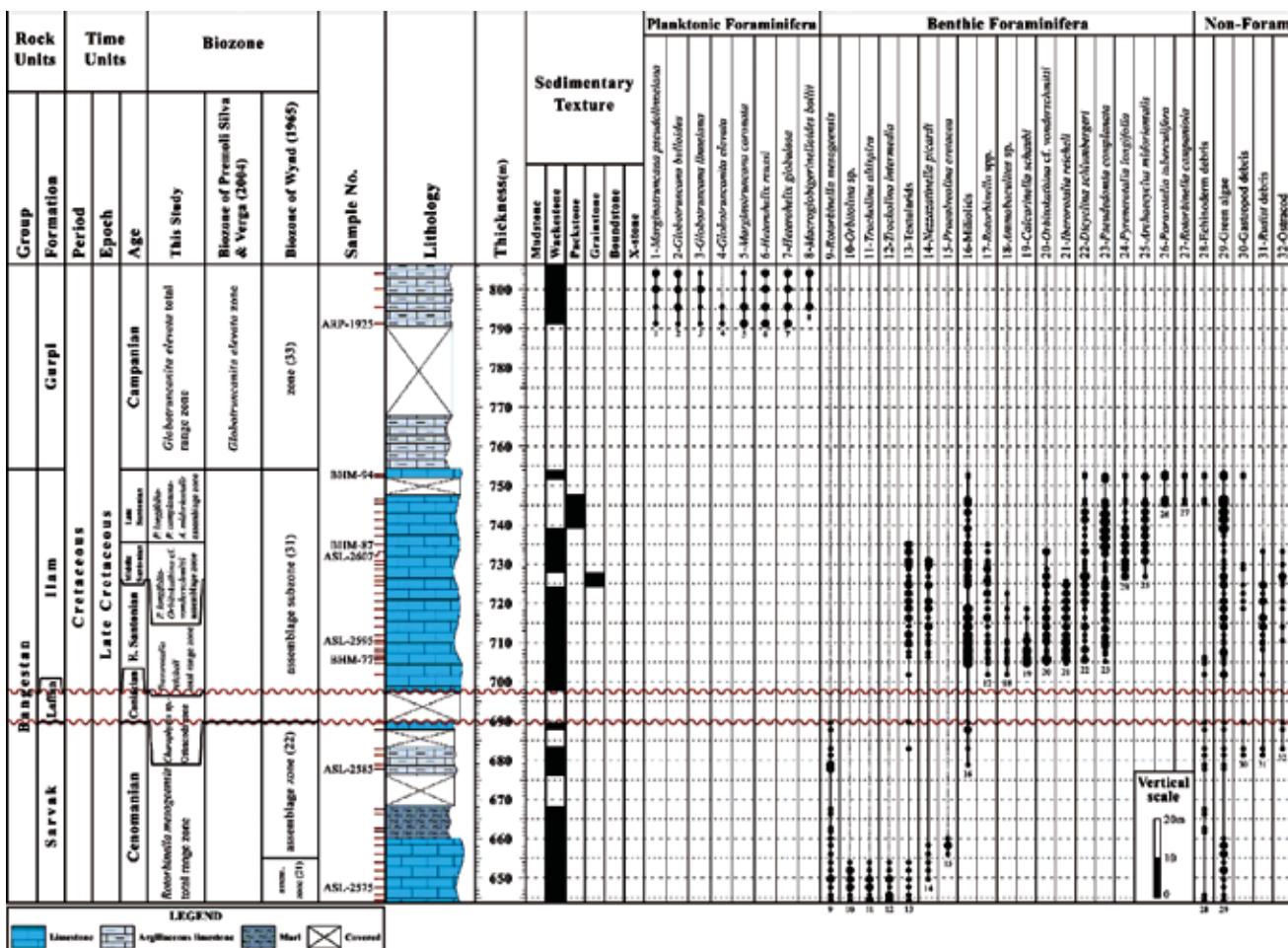
پس از مطالعه حدود ۱۶۲ متر رسوبات مربوط به بخش بالایی سازند سروک، سازند ایلام و بخش پایینی سازند گورپی، مشخص شد که این رسوبات از نظر سنگ‌شناسی شامل تناوبی از سنگ آهک، سنگ آهک رسی، دولومیت و مارن هستند. در این برش سازند ایلام به سن سانتونین با ناپیوستگی فرسایشی بر روی سازند سروک و به صورت پیوسته در زیر مارن‌های سازند گورپی قرار دارد. مطالعه ۵۵ مقطع نازک منجر به شناسایی ۵ جنس و ۹ گونه از روزنبران پلانکتونیک، ۱۶ جنس و ۱۳ گونه از روزنبران بنتونیک و ۸ نمونه از غیر روزنبران شد. از میان نمونه‌های بنتونیک شناسایی شده، ۵ جنس و ۶ گونه از روزنبران شبه روتالیدها برای اولین بار از ایران گزارش شدند که عبارتند از:

Rotorbinella mesogeensis, *Rotorbinella campaniola*, *Iberorotalia reicheli*, *Calcarinella schaubi*, *Pararotalia tuberculifera* and *Pyrenerotalia longifolia*.

بر همین اساس و پس از مقایسه با زون‌های زیستی (Martinez 2007) زون زیستی *Rotorbinella mesogeensis* به سن سونمانی میانی و پیشین برای بخش بالایی سازند سروک معرفی شد. همچنین زون زیستی *Iberorotalia reicheli* به سن سانتونین پیشین برای رسوبات بخش پایینی سازند ایلام، زون زیستی *Pyrenerotalia longifolia* - *Orbitokathina cf. Vonderschmitti ass. zone*

شکل ۱- موقعیت جغرافیایی برش مورد مطالعه و راههای ارتباطی دسترسی به آن

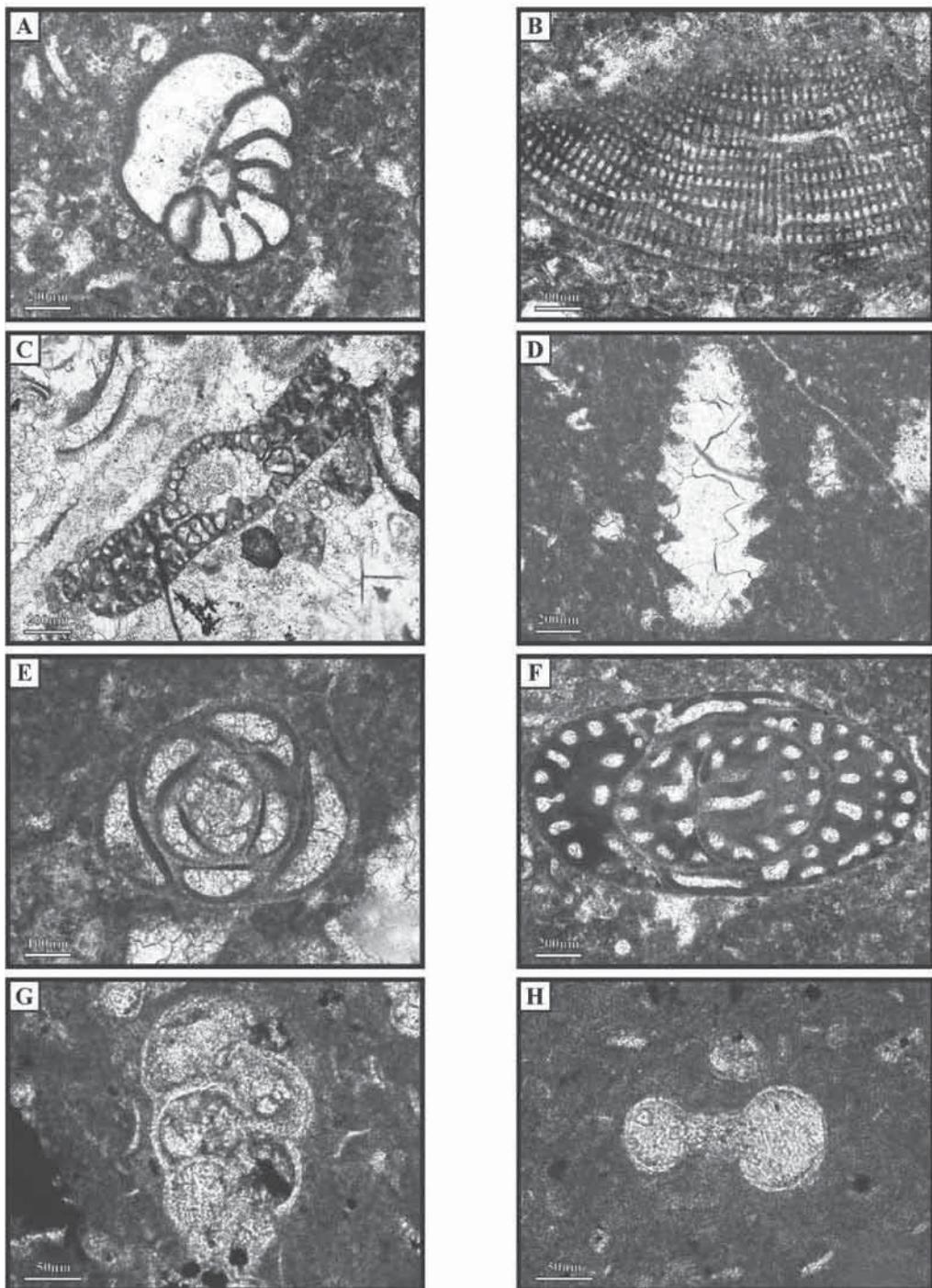

شکل ۲- گسترش زیستی سنگواره‌های ذره‌بینی برش کوه عسلویه و مقایسه زون‌های ارائه شده در این نوشتار با زون‌های Caron (1985) و Wynd (1965)

Stage	Wynd,1965	Caron,1985	This study,1387
Lower Campanian	<i>Globotruncanita elevata</i> (33)	<i>Globotruncanita elevata</i>	<i>Globotruncanita elevata</i>
Santonian	Late Middle Early	<i>Archaecyclus midorientalis-Pseudodoma complanata</i> (31)	<i>P.longifolia-P.complanata-A. midorientalis</i> ass.zone
			<i>P.longifolia-Orbitokathina cf. vonderschmitti</i> ass.zone
			<i>Iberorotalia reicheli</i>
Coniacian			
Turonian			
Cenomanian	<i>Oligostegina</i> facies (26)		<i>Rotorbinella mesogeensis</i>
	<i>Praealveolina-algae</i> (22)		
	<i>Trocholina-Orbitolina</i> (21)		

شکل ۳- مقایسه زون‌های زیستی ارائه شده در این مطالعه با زون‌های Caron (1985) و Wynd (1965) در برش کوه عسلویه

Plate 1

A-*Nezzazatinella picardi*-ASL.2595

B-*Cuneolina* sp.-ASL.2600

C-*Dicyclina schlumbergeri*-ASL.2603

D-*Trocholina altispira*-ASL.2577

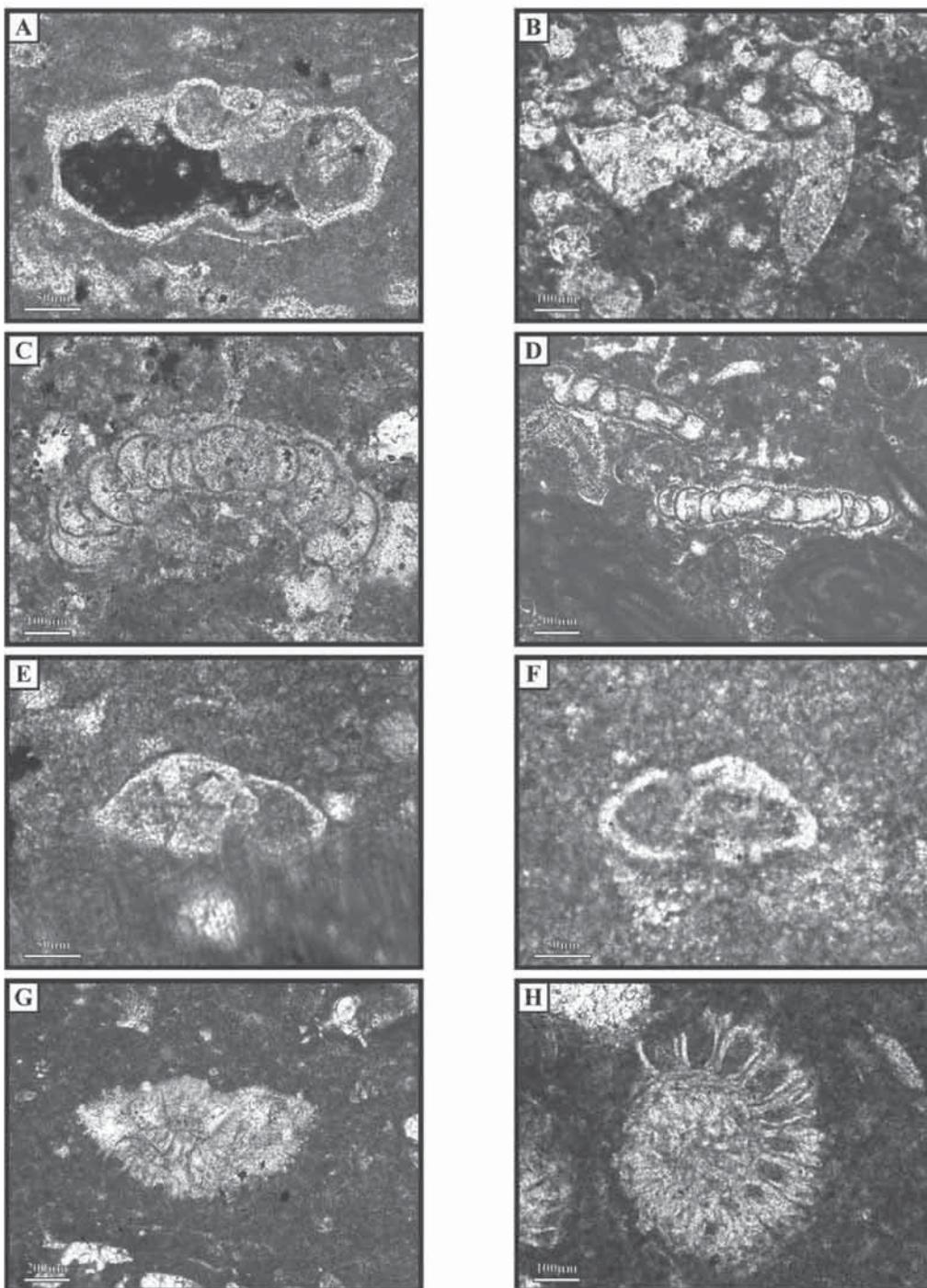
E-*Quinqueloculina* sp.-ASL.2600

F-*Pseudedomia complanata*-ASL.2600

G-*Heterohelix reussi*-ASL.2609

H-*Macroglobigerinelloides bollii*-ASL.2608

Plate 2

A-*Globotruncana bulloides*-ASL.2608

E-*Rotorbinella mesogeensis*-ASL.2583

B-*Globotruncanita elevata*-ARP.1925

F-*Rotorbinella mesogeensis*-ASL.2581

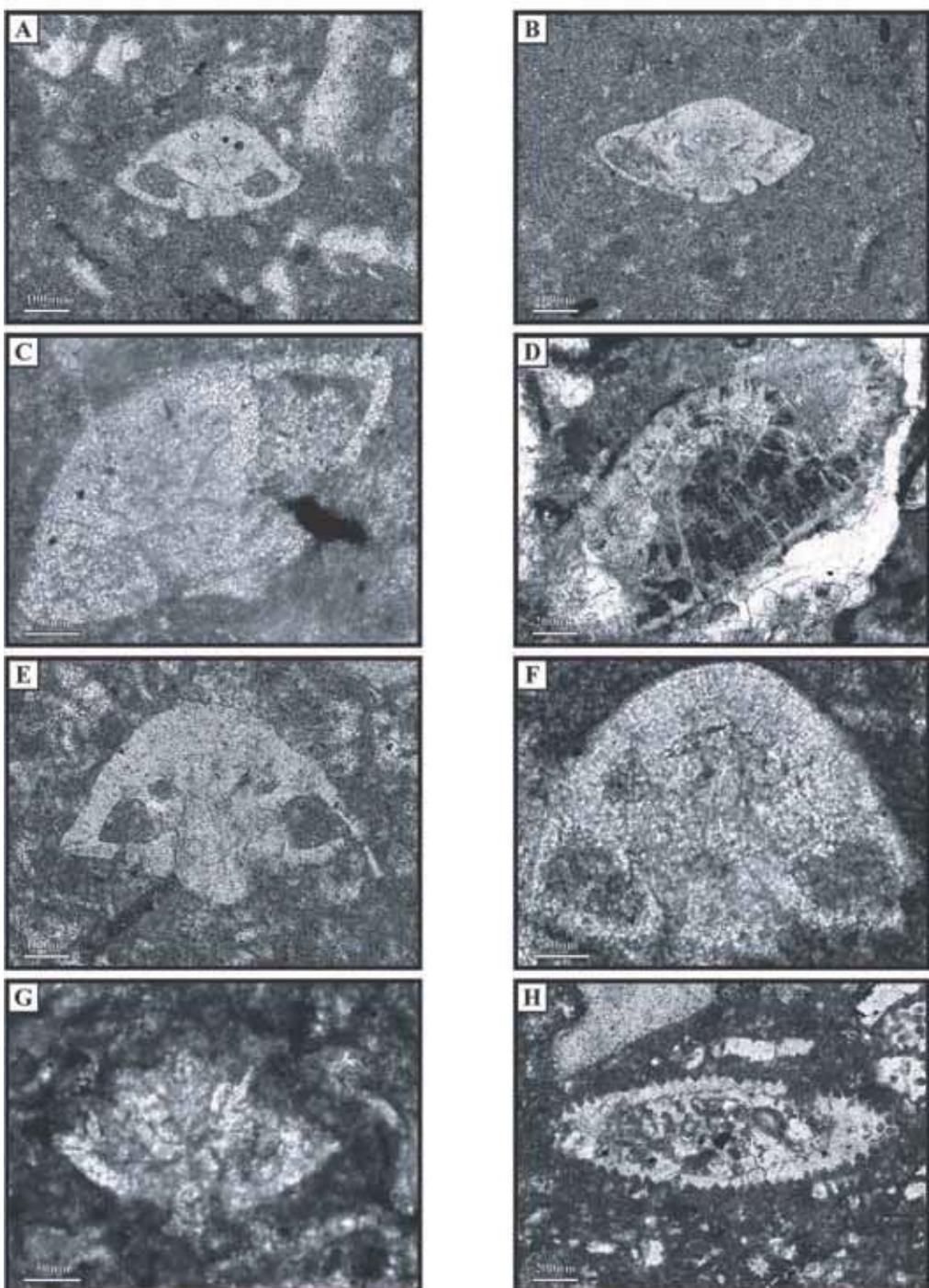
C-*Archaeocyclus midorientalis*-BHM.93

G-*Calcarinella schaubi*-ASL.2596

D-*Archaeocyclus midorientalis*-BHM.93

H-*Calcarinella schaubi*-ASL.2602

Plate 3

A-*Iberorotalia reicheli*-BHM.76

B-*Iberorotalia reicheli*-ASL.2598

C-*Pyrenerotalia longifolia*-ASL.2601

D-*Orbitokathina* cf. *vonderschmitti*-ASL.2603

E-*Rotorbinella campaniola*-BHM.91

F-*Rotorbinella campaniola*-RAP.230B

G-*Pararotalia tuberculifera*-BHM-94

H-Green algae-BHM.94

References

- Adams, T. D., Khalili, M. & Khosravi Said, A., 1967- Stratigraphic Significance of some oligosteginid assemblages from Lurestan Province, north west Iran.
- Adams, T. D., 1964 - A guide to the study of cretaceous (Albian- Masstrichtian) planktonic foraminifera in thin section, N.I.O.C, Report No. 1080.
- Berthou, P. Y., 1983- Updated Stratigraphic distribution of the main Benthic Foraminifera ffrom the middle and Upper Cretaceous of the western Portuguese basin. Benthos, s 83, Second International Symposium on Benthic Foraminifera (Pau, 1983), pp. 45-54.
- Caron, M., 1985- Cretaceous Planktic Foraminiferal, In, H.M. Bollii, J.B. Saunder and K.perch- Nielsen (eds) Plankton Strargraphy. Cambtidhe university press.
- Martinez, C. B., 2007- Foraminiferos Rotalidos Del Cretacico Superior De la Cuenca Pirenaica. Barcelona, Department de Geologia Unitat de Paleontologia Tesis Doctoral.
- Calonge, A., Cause, E., Bernaus, J. M. & Aguilar, M., 2002- Praealveolina (Foraminifera) species: a tool to date Cenomanian platform sediments.
- Gräfe, K. U., 2005- Late Cretaceous benthic foraminifers from the Basque- Cantabrian Basin, Northern Spain. Journal of Iberian Geology
- James, G. A. & Wynd, J. G., 1965- Stratigraphy nomenclature of the Iranian oil consortium agreement area, report No. 1027.
- Kalantari, A., 1987- Lithostratigraphy and facies microscopy Zagros, Labrador Geology, Sample. 12, N.I.O.C.
- Khosrotehrani, Kh., Fonooni, B.,1737- New finds in Microbiostratigraphy of Sarvak Formation in Fars and Khoozestan areas, Scientific Quarterly Journal Geosciences, Vol. 3, No. 11.
- Loeblich, A. R. J. and Tappan, H., 1988- Foraminiferal genera and their Classification, Van Nostrand Reinhold Company, New York.2, Volumes 97, Pls. 847. New York.
- Premoli. S. & verga, D., 2004 - Practical manual of Cretaceous planktonic foraminifera.
- Postuma, J. A., 1971- Manual of Planktonic Foraminiferal, Elsever, 420 p.
- Posobina, V. M. & Kseneva, T. G., 2005- Upper Cretaceous Zonal Stratigraphy of the West Siberian plain based on foraminifera. Cretaceous research.
- Parvanenejad Shirazi, M., 2001- Microstratigraphy of Cretaceous Sediments in Zagros area (interior Fars) trough Shiraz-Dehbod axial with special observation on Algae, Ph. D thesis, Shahid Beheshti University.
- Rose Petrizzo, M., 2000- Upper Turonian-Lower Campanian Planktonic Foraminifera from Southern mid- high latitudes (Exmouth Plateau, NW Australia): biostratigraphy and taxonomic notes. Cretaceous research.
- Sampo, M., 1969- Microfacies and mirofossils of the Zagros area South Western Iran (From Pre- Permian to Miocene).
- Sartorio, D. & Venturini, S., 1988- Southern Thethys biofacies, ayip, Stratigraphic department.
- Vaziri Mogaddam, H., 2002- Biosrtatigraphic Study of the Ilam and Gurpi Formations Based on Planktonic Foraminifera in SE of Shiraz, Iran. Journal of Sciences, Islamic Republic of Iran.
- Wynd, J. G., 1965- Biofacies of the Iranian oil Consortium agreement area. Report No. 1082.

New Finds in Biostratigraphy of Ilam Formation at Kuhe Assaluyeh. (Zagros Province)

Archive of SID

Kh. Khosrotehrani¹, D. Baghbani², F. Keshani³ & M. Omrani^{1*}

¹ Islamic Azad University (IAU), Science and Research Campus , Tehran, Iran.

²Exploration Management of N.I.O.C., Tehran, Iran.

³Geological Survey of Iran, Tehran, Iran.

Received: 2009 April 22

Accepted: 2009 September 07

Abstract

In order to study Biostratigraphy of Cenomanian – Late Campanian deposits (upper part of Sarvak Fm.,Ilam Fm. and lower part of Gurpi Fm.), kuhe Assaluyeh stratigraphic section selected. Sediments of this interval consist of limestone, argillaceous limestone and marl with thickness of 162 m. In this section Ilam Fm. in age of Santonian overlies Sarvak Fm. disconformably and is underlain by Gurpi Fm. conformably. By micropaleontological study on 55 thin sections, 5 genus and 9 species of planktonic and 16 genus and 13 species of benthic foraminifers were identified. Among distinguished foraminifers, Rotaliidae family forms were studied carefully and revised. It should be mentioned that, 5 genus and 6 species of benthic foraminifers (Rotaliid forms) were recognized in Iran for the first time (in Assaluyeh section) which consist of: *Rotorbinella mesogeensis*, *Rotorbinella campaniola*, *Iberorotalia reicheli*, *Calcarinella schaubi*, *Pararotalia tuberculifera* and *Pyrenerotalia longifolia*. Santonian age was determined for Ilam Fm. by identified foraminifers. In studied section, stratigraphy development of benthic foraminifers was compared by Martinez Biozones Martinez (2007). This biozones were presented on the base of Rotaliid forms for Pyrenees area in Spain. By this comparison, four biostratigraphy zones for upper part of Sarvak and Ilam Fm. are suggested.

Key words: Ilam Formation, Biostratigraphy, Rotaliid forms, Disconformity.

For Persian Version see pages 53 to 60

* Corresponding author: M. Omrani; E-mail: m_amravani@yahoo.com